

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko – neretvanska županija
OPĆINA PROZOR – RAMA
Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije

Općina Prozor-Rama, Kralja Tomislava bb, tel/fax: ++ 387 36 771 912, 771 342,
e-mail: razvoj@prozor-rama.org , www.prozor-rama.org

IZVJEŠĆE O RADU
Službe za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije
za period 01.01. - 31.12. 2024. godine

Prozor-Rama, siječanj 2025. godine

UVOD

Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije utemeljena je Odlukom o osnivanju općinskih službi za upravu općine Prozor – Rama („Sl. glasnik općine Prozor – Rama“ broj: 03/08) i Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji općinskih službi za upravu i drugih službi u Općini Prozor – Rama.

Služba je u ovom izvještajnom razdoblju obavljala poslove iz djelokruga svog rada, a posebno: pripremala prijedloge odluke i druga akta iz oblasti gospodarstva koje su u ovlasti Općine, surađivala sa drugim općinskim službama, pripremala informacije, izvješća, obrazloženja za Općinsko vijeće, pratila i analizirala stanje u gospodarstvu te stanje zaposlenosti, predlagala poticajne mjere, izrađivala analize i izvješća, davala informacije i stručne pomoći potencijalnim ulagačima, te u tom smislu pripremala prijedloge akata koje donose jedinica lokalne samouprave, vodila potrebne evidencije, izdavala uvjerenja, potvrde, rješenja i sl., surađivala s određenim strukovnim udrugama u gospodarstvu, poljoprivredi, vodila korespondenciju po zahtjevima i dopisima s viših razina vlasti za određenim podacima i informacijama iz oblasti Službe u cijelosti, surađivala sa domaćim i međunarodnim organizacijama u aktivnostima od značaja za gospodarstvo.

Poslovi unutar Službe odvijali su se kroz dva Odsjeka:

I. Odsjek za razvoj, poduzetništvo, obrt, poljoprivredu i turizam:

- Razvojni projekti, Program poticaja zapošljavanja
- Poslovi iz oblasti turizma
- Poslovi iz oblasti vodoprivrede, okoliša i šumarstva
- Poslovi iz oblasti poduzetništva i redovne aktivnosti
- Poslovi upravnog rješavanja
- Poslovi iz oblasti poljoprivrede, zemljišta i statistike
- Organizacija Sajma poljoprivrede, prehrane i turizma „Dani Šljive“
- Suradnja i potpora udrugama, projektima

II. Odsjek za financije

- Redovne aktivnosti odsjeka iz oblasti financija i računovodstva

III. Ostale aktivnosti Službe, sudjelovanje u pripremanju materijala za sjednice Općinskog vijeća Prozor-Rama

I. Odsjek za razvoj, poduzetništvo, obrt, poljoprivredu i turizam:

U ovom izvještajnom razdoblju Odsjek za razvoj, poduzetništvo, obrt, poljoprivredu i turizam zaprimio je 1804 zahtjeva-predmeta, koji se odnose na izvršenje zakona i drugih propisa, upravnog postupka iz oblasti poduzetništva, trgovine, ugostiteljstva, obrta, poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, turizma, veterinarstva, lova, ribolova, turizma i zaštiti okoliša. Djelokrug rada se odnosio i na obavljanje plansko-analitičke, statističke poslove, praćenje i ostvarivanje suradnje sa županijskim i federalnim tijelima, međunarodnim fondovima u pravcu apliciranja projekata za razvoj gospodarstva.

1. RAZVOJNI PROJEKTI, PROGRAM POTICAJA ZA ZAPOSŁJAVANJE

1.1. Program poticaja za zapošljavanje u općini Prozor-Rama za 2024.

Tijekom 2024. godine nije bilo novih projekata za poticanje zapošljavanja. U fazi realizacije nalazili su se projekti Rama Tex i GS Rama.

1.2. Projekti

ReLOaD2

Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 2 (ReLOaD2) je nastavak inicijative podržane od strane Evropske unije - Projekat jačanja lokalne demokratije i proširenog Regionalnog programa lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu. Ovaj projekat finansira Evropska unija (EU) a provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP).

2024. je bila završna godina projekta, U ovoj godini su se priveli kraju projekti započeti u prethodnoj godini. UNDP je angažovao eksterne eksperte da za svaku općinu ocjenje uspješnost realizacije projekta za prethodne tri godine.

Samostalni javni poziv

Općina Prozor-Rama je 04.03.2024. objavila javni poziv za OCD koji je trajao u skladu s razvojnim ciljevima Strategije razvoja 2022-2027. Oblasti su obuhvatile mlade, kulturu, sport, socijalnu politiku, zaštitu okoliša i razvoj demokratije.

Evaluacija projektnih prijedloga uključivala je administrativnu provjeru, finansijsku i operativnu analizu te ocjenu relevantnosti prijedloga. Komisija sastavljena od dva predstavnika Općine i jednog predstavnika OCD pregledala je 12 prijave, od kojih su sve bile pravovremene i ispravne. Od 12 prijavljenih projekata, odabrano je 10, s ukupnim budžetom od 50.000,00 KM. Među odabranima su projekti usmjereni na volontiranje, kulturne i sportske aktivnosti te poticanje demokratskog sudjelovanja. Omjer uspješnosti poziva iznosi 83%, a Komisija je jednoglasno potvrdila rezultate evaluacije svojim potpisima.

Javni poziv Via Dinarica

Općina Prozor-Rama je aplicirala sa projektom "Otkrij i ponesi Ramu", ovaj projekat je usmjeren na unapređenje turističke infrastrukture i promociju destinacije kroz uspostavu informacijskog pulta i suvenirnice u općini Prozor-Rama. Ovim projektom podržava se razvoj zelene infrastrukture i poboljšanje turističke ponude u blizini staza i lokaliteta Via Dinarice, čime se povećava atraktivnost regije za turiste i lokalno stanovništvo.

Povezanost projekta s razvojnim strategijama općine ogleda se u unapređenju turističke infrastrukture, poboljšanju promocije turističkih vrijednosti, podršci razvoju privatnog sektora i strateškom planu izgradnje turističkog centra. Info pult će služiti kao ključna tačka za informiranje turista, dok će suvenirnica nuditi autentične proizvode koji odražavaju lokalnu tradiciju.

Javni poziv URBACT Pioneers Accelerator

Općina Prozor-Rama aplicirala je na URBACT Pioneers Accelerator program kako bi unaprijedila podršku malim i srednjim preduzećima (SME) i smanjila stopu nezaposlenosti. Kroz ovaj projekt, cilj je razviti strategije za ekonomski rast, poboljšati poslovnu infrastrukturu i podržati razvoj poduzetništva u sektoru turizma, poljoprivrede i obnovljivih izvora energije. Projekt je usklađen s strategijom razvoja (2022-2027) i usmjeren je na jačanje ekosustava za poslovni razvoj. Očekivani rezultati uključuju povećanje konkurentnosti lokalnih poduzetnika, poboljšanje poslovne edukacije te uspostavljanje novih inicijativa poput poslovnog inkubatora i fonda za mlade poduzetnike. Projektne aktivnosti obuhvaćaju analizu poslovnog okruženja, organizaciju radionica i mentorstva, suradnju s regionalnim i međunarodnim partnerima te implementaciju pilot projekata za jačanje SME sektora. Pored toga, planira se digitalizacija poslovnih usluga i poboljšanje pristupa tržištima.

Javni poziv za podnošenje prijave za sufinansiranje projekata od značaja za jedinice lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine

Općina Prozor-Rama je aplicirala na javni poziv Vlade Federacije Bosne i Hercegovine sa projektom " Rekonstrukcija ulica Vitomira Lukića i Ćire Truhelke“. Ovim projektom planira se izgradnja kanalizacijske i vodovodne mreže uz modernizaciju cestovne infrastrukture radi unapređenja životnih uslova lokalne zajednice. Što se tiče cestovne infrastrukture, projekt obuhvaća potpunu rekonstrukciju saobraćajnice ulica Vitomira Lukića i Ćire Truhelke. Planirana je izgradnja i trotoara duž cijele trase, što će omogućiti siguran i lakši prolaz pješaka i vozila. Paralelno s tim, predviđena je integracija kanalizacijske mreže. Projekt uključuje postavljanje cjevovoda za odvodnju otpadnih voda radi zaštite okoliša i poboljšanja sanitarnih uslova. Također, planira se proširenje vodovodne mreže radi osiguranja stabilne opskrbe pitkom vodom za sve korisnike u naselju.

2. POSLOVI IZ OBLASTI TURIZMA

2.1. Aplicirani projekti Ministarstvu trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ:

Prihvaćeni projekti su:

- Uređenje putova za razvoja ruralnoga turizma po obodu Ramskog jezera (I faza)
- 17. Sajam poljoprivrede, prehrane i turizma Dani šljive 2024
- XII tradicionalna veslačka regata „Lake to Lake“

Uređenje putova za razvoja ruralnog turizma

U sklopu javnog poziva za dodjelu financijske potpore jedinicama lokalne samouprave sa područja HNŽ iz sredstava „Transfer nižima razinama vlasti“ utvrđenih Proračunom HNŽ za 2024. godinu aplicirali Ministarstvu trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ/K projektni prijedlog - Uređenje putova za razvoj ruralnoga turizma. Kroz ovaj projekt uredila bi se turistička infrastruktura na dijelovima naše općine po obodu Ramskog jezera, a samim tim bi se poboljšala kvaliteta života u selima u ruralnim područjima.

Općina Prozor-Rama je sa Ministarstvom trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ/K u listopadu 2024. godine potpisala Ugovor za sufinanciranje u iznosu od 49.000,00 KM. Projekt je u fazi realizacije.

Sajam poljoprivrede, prehrane i turizma Dani šljive 2024

U sklopu javnog poziva za dodjelu financijske potpore jedinicama lokalne samouprave sa područja HNŽ iz sredstava „Transferi nižim razinama vlasti (manifestacije iz turizma) utvrđenih Proračunom HNŽ za 2024. godinu aplicirali Ministarstvu trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ/K projektni prijedlog/manifestaciju - Sedamnaesti Sajam poljoprivrede, prehrane i turizma "Dani šljive" Prozor-Rama 2024. godine. Održan je kroz dva dana, 16. i 17. rujna, u sportskoj dvorani u Prozoru. Na ovoj manifestaciji predstavilo se oko 100 izlagača iz 2 zemlje i najznačajniji domaći gospodarstvenici iz oblasti agrara i grana koje imaju veze s poljoprivredom i preradom kao i iz turizma. Dani šljive postaju sve prepoznatljivi Sajam koji se organizirao sada po 17 put, iz lokalnog sajma lagano dostigao regionalni i nacionalnu razinu, postaje mjesto samoprocjene vlastitih mogućnosti za mnoge poljoprivredne proizvođače i prerađivače, kao i za turističke djelatnike. Pored ugodnog ambijenta, sajam omogućava susretanje proizvođača s domaćim trgovačkim lancima.

Kao i ranijih godina, organizirano je ocjenjivanje voćnih rakija i likera, te sireva. Sukladno najnovijim trendovima uz ocjenu stručne komisije, za najbolje dodijeljene su posebne nagrade i plakate kao i za najbolje projekte iz oblasti poljoprivrede i turizma koji su najviše doprinijeli razvoju i promociji općine u ovoj godini. Sajam je imao i humanitarnu stranu kroz zajedničku akciju sa Crvenim križem općine Prozor – Rama, kojima svi prihodi od ulaznica i tombola idu za njihov rad i aktivnosti.

Općina Prozor-Rama je sa Ministarstvom trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ/K u listopadu 2024. godine potpisala Ugovor za sufinanciranje projekta/manifestacije 17. Sajam poljoprivrede, prehrane i turizam dani šljive 2024. godine u iznosu od 9.940,00 KM. Projekt je uspješno realiziran.

XII. tradicionalna veslačka regata „Lake to lake“

U sklopu javnoga poziva za dodjelu financijske potpore jedinicama lokalne samouprave sa područja HNŽ iz sredstava „Transferi nižim razinama vlasti (manifestacije iz turizma) utvrđenih Proračunom HNŽ za 2024. godinu aplicirali **Ministarstvu trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ/K** projektni prijedlog/manifestaciju – XII. Tradicionalna veslačka regata „Lake to lake“ koja je održana na Ramskom jezeru. Na regati su nastupili natjecatelji iz veslačkoga kluba VK Rama i VK Ustirama iz općine Prozor-Rama, te preko 150 natjecatelja iz Hrvatske, točnije klubovi Veslački klub “Jadran”, VK “Gusar”, VK “Neptun”, VK “Biokovo”, HVK “Mornar, VK “Neretvanski gusar”, HVK “Marina Kaštela”, VK “Dupin”, VK “Pag”, VK “Dravske elektrane”,

Regata je održana 23.6.2024. godine na Ramskom jezeru. Ovogodišnja regata privukla je nešto veći broj klubova i natjecatelja zahvaljujući postavljenim olimpijskim albano stazama, što je samu regatu podiglo na jedan viši nivo.

Općina Prozor-Rama je sa Ministarstvom trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ/K u listopadu 2024. godine potpisala Ugovor za sufinanciranje projekta/manifestacije XII.

tradicionalna veslačka regata „Lake to lake“ u iznosu od 9.940,00 KM. Projekt je uspješno realiziran.

2.2. U fazi realizacije projekt koji provodi Općina Prozor-Rama; Arheološka istraživanja na lokalitetu Gradac u Uzdolu u općini Prozor-Rama, podržan od Caritas Švicarska

Općina Prozor - Rama, uz suglasnost Zavoda za zaštitu kulturno povijesnog naslijeđa, do sada je provela šest faza istražnih radova na arheološkom nalazištu Gradac kod Ljubunaca - Uzdola, općina Prozor – Rama. Prva faza istražnih radova obavljena je u periodu 10.5. - 1.6.2017. godine, pod stručnim vođenjem prof. Snježane Vasilj. I narednih godina vršena su arheološka istraživanja u kojima su povremeno sudjelovali i stručnjaci za oblast rimskih putova te za prapovijest.

Rezultat je bio otkriće nalaza:

- rimska cisterna koja po svojoj veličini i kvaliteti gradnje upućuje da se radi o važnom i velikom rimskom naselju
- impozantan kameni spomenik s reljefom boga Merkura,
- dijelova rimske arhitekture u koju je, na sjevernoj strani bila ukomponirana kasnoantička bazilika s baptisterijem i krstionicom križnog tlorisa ukopana u podnicu,
- zidovi i podzide koji štite postojeće objekte,
- bogat pokretni arheološki materijal: fragmenti kamene plastike, željezna oruđa i oružja, nakit i keramika
- prapovijesne arhitekture – stambeni objekti iz kasnog brončanog doba i bogati keramički nalazi

U 2024. godini nastavljeni su istražni radovi u kasnoantičkom kompleksu radioničkog centra, prostora cisterne i rješavanje odnosa sakralnog objekta i prostora s njegove južne strane koji sugeriraju postojanje određene komunikacije, istraživanjem prapovijesnoga sloja, te konzervaciju pokretnog keramičkog i metalnog materijala.

Tijekom 2024. godine ovaj projekt je bio podržan od organizacije Caritas Švicarska, sa kojom Općina Prozor – Rama ima potpisan ugovor o sufinanciranju više oblasti u ukupnom iznosu od 200.000,00 KM, od čega po 100.000,00 KM osigurava svaka strana. Projekt se provodi u 2024. i 2025. godini.

2.3. Općina Prozora-Rama aplicirala projektni prijedlog Ministarstvu poljoprivredne, šumarstava i vodoprivredne HNK:

- Temeljem prijave na Javni poziv za pomoć u organizaciji sajмова i manifestacija od značaja za HNŽ. Prijavljeno je organizacija Sajma poljoprivrede, prehrane i turizma „Danu šljive“, odobreno 8.478,00 KM.

3. POSLOVI IZ OBLASTI VODOPRIVREDE, OKOLIŠA I ŠUMARSTVA

3.1. Vodoprivreda

Tijekom 2024. godine vršene su sljedeće aktivnosti po pitanju vodoprivrede;

- Općina Prozor-Rama je od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ-a, zaprimila obavještenje broj:05-21-282-1/24 od 22.03.2024. da je u okviru svojih redovnih

aktivnosti na jačanju sektora voda provelo postupak javne nabave i sa poduzećem „Geometrika“ d.o.o. Grude, sklopilo Ugovor o nabavi usluge „Digitalni katastarski plan vodne infrastrukture općine Prozor-Rama“- postojeće stanje.

-Općina Prozor-Rama je od Agencije za vodno područje Jadranskog mora, zaprimila zahtjev broj: 22-1/21-13-460-1/24 od 22.07.2024. za dostavljanje podataka vezanih za praćenje implementacije Programa mjera Plana upravljanja vodama za vodno područje jadranskog mora u FBiH (2022-2027), te su raspoloživi podatci i dostavljani.

-Općina Prozor-Rama je od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Mostar, zaprimila obavijest da je Vlada HNŽ-a, Odlukom usvojila Program utroška sredstava utvrđenih proračunom HNŽ-a za 2024. godinu sa pozicije „namjenska sredstva vodnih naknada“ za 2024.godinu, kojima vlada sudjeluje u sufinanciranju određenih projekata po općinama tako i općini Prozor-Rama projektu: „uređaj za prečišćavanje otpadnih voda mjesta Prozor (projektiranje i izvođenje radova).

3.2. Okoliš

Prijava na Javni poziv jedinicama lokalne samouprave –općina Prozor-Rama;

Općina Prozor-Rama aplicirala projektني prijedlog Fondu za zaštitu okoliša F BiH:

- *Izgradnja vodozahvata (kaptaze) izvora Krupić i vodospreme*

U sklopu Javnog poziva za dodjelu sredstava za realizaciju programa, projekata i sličnih aktivnosti iz područja zaštite okoliša za 2024. godinu aplicirali Fondu za zaštitu okoliša F BiH projektني prijedlog - Izgradnja vodozahvata (kaptaze) izvora Krupić i vodospreme.

Projekt nije dobio potporu za sufinanciranje od Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH.

Prijava projektني prijedloga Federalnom ministarstvu okoliša i turizma: Sanacija deponije Duška kosa (II faza)

U sklopu Javnog poziva za odabir korisnika sredstava „Tekući transferi drugim razinama vlasti i fondovima - Akcioni plan Strategije okoliša za 2024. godinu aplicirali Federalnom ministarstvu okoliša i turizma projektني prijedlog: Sanacija deponije Duška kosa (II faza).

Cilj projekta je sanacija deponije komunalnog otpada Duška kosa, koju povremeno koristi javno komunalno poduzeće za odlaganje otpada od 1961. godine zato što ne postoji regionalna deponija.

Očekivani rezultati su:

-Sanirana lokalna deponija Duška kosa (II faza)

-Urađeni ozelenjeni drveni koševi

-Izvedeni radovi hidrosjetve po očišćenim padinama terena

-Uređena deponija kako bi što bolje bio očuvan i zaštićen okoliš

-Smanjen broj divljih odlagališta i deponija, sanacija i zatvaranje iste

- Sav prikupljeni otpad će se nakon saniranja deponije Duška kosa (II faza) odvoziti u sortirnicu otpada, gdje će se otpad sortirati i koristiti kao sekundarna sirovina.

Općina Prozor-Rama je sa Federalnim ministarstvom okoliša i turizma u strpnju 2024. godine potpisala Ugovor za sufinanciranje u iznosu od 60.000,00 KM. Projekt je u fazi realizacije.

Prijava projektnog prijedloga Ministarstvu trgovine turizma i zaštite okoliša HNŽ/K: Manje otpada za ugodniji okoliš Prozora-Rame

U sklopu javnog poziva za dodjelu financijske potpore jedinicama lokalne samouprave sa područja HNŽ iz sredstava „Transfer nižima razinama vlasti“ utvrđenih Proračunom HNŽ za 2024. godinu aplicirali **Ministarstvu trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ/K** projektni prijedlog – Manje otpada za ugodniji okoliš Prozora-Rame.

Cilj projekta je provedba kampanje za bolji odnos prema otpadu, nabavka opreme za poboljšano prikupljanje i sortiranje otpada, sanacija i uklanjanje divljih deponija u općini Prozor-Rama, kako bi se što bolje zaštitilo i očuvao okoliš, podigla svijeste građanka na bolje očuvanje okoliša i na bolju promociju naše općine.

Planirane aktivnosti projekta su:

- provedba kampanje za bolji odnos prema otpadnu
- saniranje postojećih nelegalnih deponija smeća
- nabavka opreme za poboljšano prikupljanje i sortiranje otpada

Općina Prozor-Rama je sa Ministarstvom trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ/K u listopadu potpisala Ugovor za sufinansiranje projekta Manje otpada za ugodniji okoliš Prozora-Rame u iznosu od 20.000,00 KM. Projekt je u fazi realizacije.

3.3. Koncesije

Tijekom 2024. godine vršene su slijedeće aktivnosti po pitanju koncesija:

-Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Mostar-HNŽ, sukladno traženju dostavljeni su podaci o Implementaciji ugovora o koncesijama za mini hidroelektrane snage manje od 5 MW izgrađene na prostoru općine Prozor-Rama.

-Općina Prozor-Rama, (koncesor) je zaprimila zahtjev od koncesionara DF Gradnja d.o.o. Konjic, za sporazumni raskid ugovora o koncesiji, te su po istom zaključili sporazumni raskid ugovora i aneksa pod brojem: 04/1-27-602/24 od 4.3.2024. i izvršili povrat garancije.

-Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije je vezano za Akt od Fondacije Atelje za društvene promjene - ACT Sarajevo, broj: 24/01-35 od 22.01.2024.godine, dostavilo Informaciju o postupcima dodjele koncesija i sadašnjem stanju projekata u svezi izgradnje MHE, na vodotocima rijeka na prostoru općine Prozor-Rama.

-Općina Prozor-Rama, (koncesor) je od (koncesionara) Eko Rika d.o.o. Široki Brijeg, zaprimila zahtjev za produženje Ugovora o koncesiji broj:01-33-1446/07, i (Aneksa br. 1,2,3,4 i 5.) te po istom obavijestila predmetnog koncesionara, obavijest broj:01/1-27-2088/23 od 5.1.2024. god. da zbog nepostupanja koncesionara, Eko Rika d.o.o. Široki Brijeg po preuzetim obvezama iz naprijed navedenog Ugovora i Aneksa br.5. o koncesiji, koncesor Općina Prozor-Rama nema valjanog razloga za produženje roka izgradnje za MHE Pojatine.

-Vlada HNŽ-a, kao (koncesor) je općini Prozor-Rama, dostavila na uvid primjerake Ugovora o koncesiji zaključenih sa gospodarskim društvima za obavljanje elektroprivredne djelatnosti proizvodnje električne energije izgradnjom elektroenergetskih objekta:

a) Granitex d.o.o. Čapljina, izgradnja solarne elektrane snage 149,99 kW na lokalitetu Lug, općina Prozor-Rama, Ugovor broj: 07- 02a)-13-673/23-22 od 29.03.2024. godine.

b) Eco Charge d.o.o. Prozor-Rama, Lug bb, izgradnja solarnih elektrana 6 (šest) pojedinačne snage 149,95 kW na lokalitetu Lug, općina Prozor-Rama, Ugovor broj: 02a)-13-572/23-19 od 28.03.2024.g.

- c) Pavković plastic d.o.o. Prozor –Rama, Lug bb, izgradnja solarne elektrane snage 149,95 kW na lokalitetu Lug, općina Prozor-Rama, Ugovor broj: 02a)-13-570/23-12. od 29.03.2024. godine.
- d) Solik d.o.o.Prozor-Rama, izgradnja solarnih elektrana 15. (petnaest) pojedinačne snage 149,99 kW na lokalitetu Proslap, općina Prozor-Rama, Ugovor broj: 02a)-13-653/23 od 17.03.2024.godine.
- e) Modig d.o.o.Mostar zgradnja solarnih elektrana 25. (dvadesetpet) pojedinačne snage 150 kW na lokalitetu Proslap, općina Prozor-Rama, Ugovor broj: 02a)-13-519/23-33 od 03.04.2024.godine.

3.4. Poslovi iz šumarstva i zaštiti šuma

Zakonodavni okvir oblasti šumarstva se regulira Zakona o šumama Federacije BiH i Zakonom o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja. Presudom Ustavnog suda u studenom 2009. godine prestao se primjenjivati Zakon o šumama. Vlada Federacije BiH je do kraja 2009. godine, kao prijelazno rješenje, donijela Uredbu o šumama koja se primjenjivala do 2011. godine, ali se Presudom Ustavnog suda prestala primjenjivati od prosinca 2011. godine.

Navedenom presudom Parlamentu F BiH naloženo je da u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja presude („Službene novine Federacije BiH broj: 36/09) navedeni zakon usuglasi sa Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, a što Parlament Federacije BiH do danas nije učinio. Od tada do danas ova oblast je zakonski neuređena.

Na osnovu zakonskih odredbi u svim županijama, osim u Hercegovačko-neretvanskoj županiji, osnovana su ŠGD, koja su u administrativnim granicama županije i u potpunosti preuzela gospodarenje državnim šumama. Skupština Hercegovačko – neretvanske županije 21.06.2005. godine osnovala je Šumsko gospodarsko društvo „Šume Hercegovačko – Neretvanske“ d.o.o. Mostar, što je bilo u skladu sa Zakonom i Uredbom o šumama, ali ovo društvo nije u potpunosti stavljeno u funkciju, zbog nepostojanja zakona. Zaštitu šuma provodi Uprava za šume, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ. Uprava za šumarstvo operativne poslove vrši putem područnih jedinica – odjela za čuvanje.

I pored toga navedena poduzeća u Hercegovačko-neretvanskoj-županiji, iako nemaju Ugovor o gospodarenju šumama, niti Suglasnost na Plan gospodarenja od županijskog i federalnog resornog ministarstva cijelo vrijeme neometano vrše sječu šuma.

Poduzete mjere na zaštiti šuma od strane općine Prozor-Rama

U 2024. godini Općina Prozor- Rama je zaprimala obavijest o planovima gospodarenja šumama od „Šumarstva Srednje Neretvansko“ d.d. Mostar i JP „Šume Hercegovačko neretvanske“ d.o.o. Mostar. Općina Prozor-Rama nije dala niti jednu suglasnost na predmetni Plan gospodarenja šumama, jer nema ovlasti odobravanja planova gospodarenja šumama. Podnositelji su bili upozoreni da je bilo kakva sječa nelegalna i nezakonita te obavještene sve nadležne institucije za poduzimanje mjera.

Općina Prozor – Rama odmah je uputila prijavu planirane nelegalne sječe na sve adrese koje imaju bilo kakvu nadležnost. Općina Prozor-Rama se već duži period suočava s nelegalnom i nekontroliranom sječom kvalitetnog tehničkog drveta, imajući na umu problematiku nekontrolirane sječe, alarmirane su nadležne institucije, točnije, informacija o nelegalnim radnjama je upućena na više adresa. Međutim, zahtjevi o rješavanju ove problematike nisu doveli do stvarne akcije na zaustavljanju nelegalne sječe.

4. POSLOVI IZ OBLASTI PODUZETNIŠTVA I REDOVNE AKTIVNOSTI ODSJEKA

4.1. Praćenje rada poduzeća u većinskom vlasništvu Općine Prozor – Rama

U većinskom vlasništvu Općine Prozor – Rama djeluju slijedeća gospodarska društva:

- Javno komunalno poduzeće „Vodograd“ d.o.o. Prozor – Rama,
- Javno poduzeće „Radio Rama“ d.o.o. Prozor – Rama,
- Agencija za lokalni razvoj d.o.o. Prozor – Rama,
- Javni prijevoz d.o.o. Prozor – Rama.

Općinska Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije prati rad ovih poduzeća preko nadzornih odbora i skupština, te kroz izvješća i informacije koje dostavlja i Općinskom vijeću na znanje. Svim poduzećima na početku godine zatraženi su Planovi rada za tekuću godinu koji su obvezni dostaviti nadležnoj službi općine.

Ugovori o načinu utroška odobrenih financijskih sredstava između Općine Prozor-Rama i javnih poduzeća, javnih ustanova i neprofitnih organizacija koje se financiraju iz proračuna

Potpisani su ugovori o utrošku financijskih sredstava između Općine Prozor Rama, javnih poduzeća, javnih ustanova i neprofitnih organizacija. Ugovorom su uređena međusobna prava i obaveze ugovornih strana u vezi dodjele sredstava odobrenih proračunom Općine Prozor-Rama za 2024. godinu, a u svrhu provedbe Plana rada korisnika sredstava. Utvrđena su načela financiranja, navedeni su detalji o financiranju, uključujući rokove, odgovornosti, te su ugovor potpisali načelnik Općine i direktori javnih poduzeća, javnih ustanova i neprofitnih organizacija.

4.2. Suradnja sa nadležnim ministarstvima, agencijama, fondovima

-Općina Prozor-Rama je temeljem zahtjeva od Ministarstva gospodarstva HNŽ-a, za popunjavanje IP obrazaca PJI FBiH, (zahtjevi za: I kvartal 2024.g. broj:04/1-24-727/24 od 2.4.2024, II kvartal broj:04/1- 11-1869/24 od 3.7.2024, III kvartal broj:04/1-20-2817/24 od 26.9.2024, IV kvartal 2024.g broj:04/1-24- 14/24 od 9.1.2025.g. dostavila tražene podatke u formi IP obrazaca, za kapitalne projekte realizirani na području općine Prozor-Rama, za projekte :

- a) Vodoopskrba za naselja po obodu Ramskog jezera i sanitacija uže gradske zone,
- b) Izgradnja gradske tržnice Prozor-Rama,
- c) Projektiranje i izgradnja Dječijeg vrtića
- d) Izgradnja poduzetničkih zona Prozor-Rama,

e) Projektiranje i izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, a sve u cilju izrade Programa javnih investicija u Federaciji BiH, za period 2025-2027. godina.

- Općina Prozor-Rama je na traženje Ministarstva gospodarstva/privrede Mostar-HNŽ, po zahtjevu broj:04/1-20-924/24 od 23.03 .2024. dostavila svoj godišnji plan provedbe programa razvitka malog gospodarstva HNŽ/K, 2021-2024., za 2024.godinu.

-Općina Prozor-Rama je na traženje Ministarstva gospodarstva/privrede Mostar-HNŽ, po zahtjevu broj:04/1-20-923/24 od 25.03.2024., dostavila podatke, Ivješće o realizaciji godišnjeg plana provedbe Programa razvitka malog gospodarstva HNŽ/K 2021-2024. za 2023. godinu.

-Općina Prozor-Rama je na traženje Ministarstva gospodarstva/privrede Mostar-HNŽ, po zahtjevu broj:03-45-598/24-2 od 29.07.2024., dostavila podatke-Informaciju o poslovnim zonama koje egzistiraju na području općine (poslovne zone: Izlaz, Osoje, Ponir, Gračanica, Bare).

-Ministarstvu gospodarstva/privrede Mostar-HNŽ-a, dostavljeni su traženi podatci vezano za lokalitete na području naše općine, koji su prostorno-planskim dokumentima predviđeni za izgradnju postrojenja za iskorištavanje energije sunca (obnovljivi izvori energije).

-Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije je zaprimila Poziv-Upitnik za provođenje ankete i dostavu podataka za općinu Prozor-Rama, dokumenta pod nazivom Socioekonomski pokazatelji po gradovima/općinama i Indeks razvijenosti u F BiH, što je i dostavljeno.

-Općina Prozor-Rama je zaprimila pismo namjere od gospodarskog društva HET d.o.o. Prozor-Rama, u svezi opredijeljenosti tvrtke, investicijskog programa za realizaciju budućih projekata, zauzela određene stavove i dostavila istom po predmetnom pismu namjere.

-Ministarstvo gospodarstva HNŽ-a, dostavilo je općini P/R, obrasce (Obrazac –plan nabavki), Program javnih investicija 2025-2027., sukladno Uredbi o izmjenama i dopunama Uredbe o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija.

-Općina Prozor-Rama je zaprimila akt od Agencije za privatizaciju HNŽ, Mostar sa zahtjevom za razmatranje i eventualnu dostavu prijedloga projekata iz oblasti javno privatnog partnerstva koji se namjeravaju realizirati u narednom periodu.

-Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije, odgovorila je na traženje Službe za društvene djelatnosti i udruženju AARHUS centar za BiH iz Sarajeva vezano za dostavljanje povjerljivih informacija-dokumentacije (Ugovora i Aneksa) za dodijeljene koncesije na vodotocima rijeka Rika i Volujak.

-Sukladno Programu rada OV Prozor-Rama, služba je uradila i dostavila Informaciju o stanju gospodarstva i oblasti zapošljavanja u općini Prozor-Rama u 2023.godini, i Informaciju o stanju i korištenju energije iz obnovljivih izvora (male hidrocentrale, sunčeva energija i energija vjetra) u općini Prozor-Rama u 2023.godini.

-Ministarstvu financija HNŽ/K, dostavljeni su podatci o dodijeljenoj državnoj pomoći u 2023.godini u nadležnosti općine Prozor-Rama.

-Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije je pozivajući se na Zakon o javnim poduzećima dostavila obavijest Javnim poduzećima općine Prozor-Rama, kojima je povjereno obavljanje djelatnosti od javnog interesa na području općine o obvezi, da nakon što usvoje plan poslovanja za tekuću godinu, isti predoče nadležnom općinskom organu uprave.

4.3. Stručna predavanja – radionice, seminari

-U organizaciji Agronomskog i prehrambeno-tehničkog fakulteta, Sveučilišta u Mostaru i Odjela za ekologiju, agronomiju i akvakulturu Sveučilišta u Zadru, sudjelovali smo sa tri predstavnika u radu II konferencije „Dinarskih krških pašnjaka“ pod nazivom „Mogućnosti i perspektive razvoja stočarstva na dinarskim krškim pašnjacima.

4.4. Strategija razvoja općine Prozor-Rama 2022.-2027.

Strategija razvoja općine Prozor-Rama 2022- 2027. godine dana 26.4.2023. godine usvojena je na Općinskom vijeću Prozor-Rama .

U 2024 godini Služba je uradila;

- Operativni plana realizacije Strategije za 2024. godinu, Općinsko Vijeće Prozor-Rama usvojilo je na sjednici održanoj dana 30.4.2024. god.

- Urađeno je i usvojeno Izvješće o realizaciji Programa, projekata i mjera Strategije razvoja općine Prozora-Rama 2022. – 2027. godine po strateškim ciljevima za razdoblje 2023. godina.

5. POSLOVI UPRAVNOG RJEŠAVANJA

5.1. Upravno rješavanje

Gospodarsku djelatnost na prostoru Federacije BiH, mogu obavljati fizičke i pravne osobe.

Da bi otpočeli sa radom potrebno je izvršiti registriranje djelatnosti.

Registriranje djelatnosti vrši se sukladno važećim Zakonskim propisima, kojim se reguliraju pojedine djelatnosti:

1. Zakon o lokalnoj samoupravi (“Narodne novine H-NŽ/K”, broj: 4/00),
2. Zakon o unutarnjoj trgovini ("Službene novine F BiH", br. 40/10 i 79/17), a 14.11.2024.godine na snagu je stupio novi Zakon o unutarnjoj trgovini (“Službene novine F BiH”, broj: 87/24);
3. Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti ("Narodne novine HNŽ", br. 12/17),
4. Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima ("Službene novine F BiH", br. 75/21),
5. Zakon o turističkoj djelatnosti HNŽ ("Narodne novine HNŽ", br. 3/11),
6. Zakon o cestovnom prijevozu na području Hercegovačko-neretvanske županije (“Narodne novine H-NŽ/K”, broj: 6/13),
7. Zakon o gosporaskim društvima ("Službene novine F BiH", br. 81/15 i 75/21),
8. Zakon o registraciji poslovnih subjekata u F BiH ("Službene novine F BiH", br. 27/05, 68/05, 43/09 i 63/14),
9. Zakon o upravnom postupku (“Službene novine F BiH”, broj: 2/98, 48/99 i 61/22),
10. Podzakonski akti doneseni na temelju navedenih Zakona (pravilnici, uredbe, odluke i dr.).

Odobrenje za osnivanje radnje ili obavljanje djelatnosti u općini Prozor-Rama, donosi Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije i to za radnje čije se poslovno sjedište nalazi u poslovnom prostoru na području općine Prozor-Rama, a za obavljanje samostalne djelatnosti (za koju nije potreban poslovni prostor) odobrenje se izdaje osobi koja ima prebivalište na području naše Općine.

Nadležno općinsko tijelo (Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije) dužna je donijeti rješenje o osnivanju radnje i obavljanju djelatnosti, odnosno odbijanju zahtjeva za osnivanje radnji, najkasnije u roku od 7 (sedam) dana za obavljanje obrta i srodnih djelatnosti (čl. 12. Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji Bosne i Hercegovine), u roku od 8 (osam) dana za osnivanje trgovačke radnje (čl. 44. Zakona o unutarnjoj trgovini) i u roku od 30 (trideset) dana za osnivanje ugostiteljskog objekta (čl. 22. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti) od dana podnošenja urednog zahtjeva, a u protivnom ako zahtjev ima nedostatke rješenjem će odbiti zahtjev.

Sukladno članku 48. Zakonu o gradnji ("Sl. Novine F BiH", broj: 5/04), kod izdavanja odobrenja za rad ugostiteljskih i trgovinskih radnji potrebno je dostaviti uporabnu dozvolu za poslovni prostor. Ukoliko poslovni prostor ne posjeduje uporabnu dozvolu, donosi se privremeno rješenje-odobrenje za rad, sukladno Odluci općinskoga vijeća Prozor-Rama ("Službeni glasnik općine Prozor-Rama", broj: broj: 4/18, i 4/19, 4/20, 5/21, 4/22, 5/23).

Obrasci zahtjeva za izdavanje odobrenja, mogu se preuzeti u službenim prostorijama "Centra za usluge građanima-šalter sali " u zgradi općine Prozor-Rama u prizemlju, a isti se mogu naći i na općinskoj web stranici www.prozor-rama.org.

Na obrascima su navdeni prilozi koje stranka treba dostaviti, odnosno priložiti zahtjevu.

Podneseni zahtjevi, u Centru za usluge građanima se protokoliraju i dostavljaju obrađivaču predmeta na rješavanje.

U Centru za usluge građanima-šalter sali Općine mogu se uzeti i vodiči odnosno brošure u kojima su osnovne naznake i pregled konkretnih koraka koje je potrebno poduzeti u postupke registriranja trgovačke, ugostiteljske, obrtničke i srodne djelatnosti i radnje.

Novi Zakon o unutarnjoj trgovini ("Službene novine F BiH", br. 87/24)

Nakon usvajanja, na sjednici Zastupničkog doma i sjednici Doma naroda, Ukaza o proglašenju i objave u Službenim novinama F BiH, 14.11.2024.god. na snagu je stupio novi Zakon o unutarnjoj trgovini.

Novim Zakonom o unutarnjoj trgovini uređuju se uvjeti i način obavljanja trgovine i trgovačkih usluga, prava i obveze trgovaca, oblici trgovine, način formiranja i isticanja cijena, trgovačka evidencija, praćenje trgovine i tržišta, zaštita potrošača, zabrana ograničenja trgovine i privremene mjere, upravni i inspekcijski nadzor nad primjenom ovoga zakona, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje trgovine na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine.

Zakon donosi niz novina, koje se odnose na: način formiranja cijena, naplate u gotovini, radnog vremena, obveznog posjedovanja radne odjeće, definiranje velikog broja različitih veleprodajnih i maloprodajnih objekata, e-trgovine i dr.

Ovaj Zakon u određenim segmentima regulira obveze trgovaca koji obavljaju trgovinu na daljinu ili elektronskim putem. Također, jedna od značajnih novina u ovom Zakonu, (čl. 18.) je odredba kojom se propisuje da su prodajni objekti u Federaciji BiH zatvoreni nedjeljom i u dane praznika, te određene izuzetke vezano za djelatnost ili činjenicu da je prodajni objekt unutar ili sastavni dio cjeline, u kojim slučajevima je rad nedjeljom dozvoljen (pekarne, cvjećarne, suvenirnice, objekti tradicijskih i starih obrta, prodajni objekti unutar bolnica, benzinskih crpki, hotela, željezničkih i autobusnih kolodovora i aerodroma, hotela, grobalja i dr.).

Radno vrijeme prodajnih objekata određuje trgovac u razdoblju od ponedjeljka do subote u ukupnom trajanju do 90 sati tjedno a koje trgovac samostalno raspoređuje.

Na poslovima **stručnog savjetnika za upravno rješavanje** u Službi za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije, općine Prozor-Rama, u razdoblju od 01.01.do 31.12.2024. godine urađeno je sljedeće:

Ukupno je zaprimljeno **302** predmeta od toga je **163** predmeta rješavano po upravnom postupku od toga je 6 zahtjeva preneseno u 2025. godinu, a **139** nisu rješavana u upravnom postupku.

Po upravnom postupku obrađeno i riješeno je 157 predmeta a 6 (šest) je preneseno u 2025.godinu, i to:

- 145 predmeta su završena u Upravnom postupku po zahtjevu stranke, od toga je bilo:

- 139 uvažanih zahtjeva,

- 2 odbijena,

- u 4 podnesena zahtjeva je stranka odustala od zahtjeva i

- 6 predmeta je nepotpuno i preneseni su u 2025 godinu za obraditi,

- 12 predmeta je završeno u Upravnom postupku po službenoj dužnosti.

Ukupno je 139 obrađenih zahtjeva koji nisu rješavani po Upravnom postupku.

U niže navedenoj tablici prikazano je stanje rješavanja upravnih stvari u Upravnom postupku u ovom izvještajnom razdoblju:

Ukupno predmeta	Obustavljeni	Odbijeni	Preneseni u 2025.god.	Obrađeno		Žalba
				Po zahtjevu	Po služb. dužnosti	
163	4	2	6	145	12	1

U ovom izvještajnom razdoblju nije bilo izjavljenih žalbi na Rješenja, ali je bila žalba na Odluku o dodjeli koncesije za korištenje vodotoka rijeke Duščica putem samoinicijativne ponude za izgradnju minihidroelektrane snage manje od 5 MW za proizvodnju električne energije dodijeljene pravnoj osobi ECO-ENERGI d.o.o. Mostar, broj: 02-33-787/06-2 od 27.02.2007.godine.

U tijeku je postupak po žalbi mještana sela Duge na rješenje Načelnika Općine Prozor-Rama, kojim je odbijem zahtjev mještana sela Duge za obnovom postupka koji je okončan donošenjem Odluke o dodjeli koncesije kod drugostupanjskog tijela Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ/K, Mostar, i isti se već dugi niz godina ponavlja.

U niže navedenim tablicama prikazano je urađeno za razdoblje od 01.01.- 31.12.2024. godine po vrstama djelatnosti, kako slijedi:

Tablica 2. Upravna rješavanja predmeta po vrstama djelatnosti;

	TRGOVINA	UGOSTIT ELJSTVO	OBRT I SRODNA DJELATNO ST	Djelatnosti u sklopu gospodarskog društva- Rješnja	PRIJEVOZ ZA VLASTITE POTREBE	UKUPNO
Odobrenje za rad	2	6	21	3	8	40
Nastavak rada	7	14	0	3		24
Produljeno radno vrijeme (odobreno)		28				28
Odjava po zahtjevu	2	1	18		4	25
Odjava po službenoj dužnosti	4	0	8			12
Privremena odjava			1			1
Izmjena	0	2	4		6	12
Obustavljeno/odustali	0	2	1		1	4
Usklađeno sa važ. Zakon.propisima				2		2
Proglašeno ništavim			2			2
Odbijeno		1		1		2
Preneseno u 2025.g.		2	4			6
Ispravka		1	2			3
Usluge smještaja		1		1		2
Ukupno	15	57	61	11	19	163

U ovom izvještajnom razdoblju nastavilo se sa izdavanjem privremenih odobrenja za rad za razdoblje do 31.12.2024.godine, sukladno Odluci Općinskoga vijeća Prozor-Rama o privremenom obavljanju gospodarske djelatnosti na području općine Prozor-Rama, („Službeni glasnik općine Prozor-Rama“, broj: 4/18, 4/19, 4/20, 5/21, 4/22 i 5/23), i po istome je, u 2024. godini, ukupno doneseno 24 (dvadesetičetiri) rješenja. Od toga je bilo 21 (dvadesetijedno) odobrenje za nastavak rada za fizičke osobe i 3 (tri) odobrenja za obavljanje ugostiteljske djelatnost u sklopu gospodarskoga društva.

Ista će se nastaviti donositi i u 2025.god, sukladno Odluci Općinskoga vijeća Prozor-Rama o privremenom obavljanju gospodarske djelatnosti na području općine Prozor-Rama, („Službeni glasnik općine Prozor-Rama“, broj: 4/18, 4/19, 4/20, 5/21, 4/22, 5/23 i 3/24).

5.2. Izvješće o izdanim uvjerenjima, obavijestima i drugom:

- **123** je izdanih uvjerenja o obavljanju i neobnavljanju djelatnosti,
 - 1 obavijesti o početku obavljanje djelatnosti poslije privremene odjave,
 - 5 je dostavljenih izvjava i obavijesti o početku obavljanja djelatnosti za pravne osobe,
 - 7 je bilo odgovara na dopise, zahtjeve i slično,
 - 3 Odluke o radnom vremenu u ugostiteljskim objektima za vrijeme blagdana i

u ljetnom razdoblju,

Ukupno **139** obrađenih zahtjeva koji nisu rješavani po Upravnom postupku.

5.3. Odobrenje - rješenje za osnivanje radnje ili obavljanje djelatnosti

Sa danom 31.12.2024.godine, odobrenje - rješenje za osnivanje radnje ili obavljanje djelatnosti posjeduje ukupno **197** (stotinudevedesetisedam) fizičkih osoba u osnovnom, dopunskom i dodatnom zanimanju, (2019-184, 2020-184, 2021-199, 2022-187 i 2023.-191) i to za:

1. **18** trgovinskih radnji, (2018.-30, 2019-28, 2020.-25, 2021-27, 2022.-23 i 2023.-21),
 2. **40** ugostiteljskih radnji, (2018.-32, 2019-33, 2020.-33, 2021-35, 2022.-33 i 2023.-33),
 3. **139** obrta i srodnih djelatnost, od toga:
 - (89) u osnovnom zanimanju (od toga su 38 poljoprivrednih djelatnosti), (2018.-83, 2019-89, 2020.-91, 2021-93 i 2022.-85 i 2023.-38),
 - (47) dopunske djelatnosti (obrt i srodne djelatnosti), (2018.-29, 2019-31, 2020.-33, 2021-41 i 2022.-44 i 2023.-47)
 - (3) dodatne djelatnosti (obrt i srodna djelatnost), (2018.-2, 2019-3, 2020.-2, 2021-3 i 2022.-2 i 2023.-2),
- **100** pravnih osoba (različite djelatnosti i za više vrsta djelatnosti u jednoj pravnoj osobi), (2018.-94, 2019-95, 2020.-95, 2021-98, 2022-99 i u 2023.-100), i
- **100** osoba, posjeduje rješenja za obavljanje prijevoza stvari za vlastite potrebe u poljoprivredi i drugim djelatnostima (2018.-83, 2019-89, 2020.-94, 2021-96 i 2022.-100 i u 2023.-94).

Od 139 registriranog obrta, u 26 su vlasnice žene a 113 je muških vlasnika.

Od 40 registriranih ugostiteljskih radnji, 19 je vlasnica (žena) a 21 je vlasnik (muškarac).

Od 18 registriranih trgovinskih radnji 7 je vlasnica žena a u 11 su vlasnici muškaraci.

Sve ukupno registriranih 197 djelatnosti, 52 su vlasnice žene a u 145 muškarci, što je 26,4 % žena i 73,6 % muškaraca.

5.4. Obrt i srodne djelatnosti

U niže navedenoj tablici prikazane su vrste registriranih obrta i srodnih djelatnosti sa danom 31.12.2024.godine;

Tablica 3. Vrste registriranih obrta i srodnih djelatnosti

	Vrsta	Osnovno zanimanje	Dopunsko zanimanje	Dodatno zanimanje	Tradicijski stari obrt		UKUPNO
					osnovno	dopunsko	
1	Frizerski saloni	1	1		13		15
2	Prozvodnja ostale vanjske odjeće				2		2
3	Kemijska čistiona		1				1
4	Staklorezačka radnja	1					1
5	Zidarsko-fasaderska djelatnost	9					9

6	Internet portali/klub		1	1			2
7	Autolimarska radnja	1					1
8	Računovodstvena, knjigov. revizijske djelatnost	1	2				3
9	Rezanje, oblikovanje i obrada kamena				2		2
10	Pekarske radnje	2					2
11	Završni građevinski radovi	2					2
12	Automehaničarska radnja	2	1				3
13	Poljoprivredne djelatnost	38	8				46
14	Proizvodnja električne energije	1	24				25
15	Autopraone	2					2
16	Autoprijevoznike djelatnosti	1					1
17	Uslužne djelatnosti u svezi sa kopnenim prijevozom		3				3
18	Taksi služba	2					2
19	Djelatnost auto škola	2					2
20	Foto video		1				1
21	Elektroinstalacijski radovi	2	2				4
22	Optika		1				1
23	Uvođenje instalacija vod. kanaliz., plin, grijanje i klima			1			1
24	Urarsko-zlatarsko-filigranska			1			1
25	Proizvodnja ostalih tekstilnih proizvoda				1		1
26	Površinska obrada i presvlačenje				1		1
27	Frizerski i drugi tretmani za uljepšavanje				1		1
28	Proizvodnja ostalog namještaja				1		1
29	Proizvodnja proizvoda od plastičnih masa za građevinarstvo		1				1
30	Proizvodnja proizvoda od drva		1TSO				1
31	Proizvodnja sokova od voća i povrća				1		1
UKUPNO		67	47	3	22		139
Sveukupno sa uključenim tradicijskim obrtima			117		22		139

5.5. Objave po službenoj dužnosti

U 2011.god. imali smo (15) objava radnji i djelatnosti po službenoj dužnosti, u 2012.god.(33) objave, u 2013.god. (86), u 2014. god. (63), u 2015.godini (24) objave, u 2016.god. (13), u 2017.god. (40) objava, u 2018.god. (9) objava, u 2019.godini (17), u 2020.godini (2) objave, u 2021.god. (3), u 2022.god. (3) u 2023.god. (11) objava po službenoj dužnosti i u 2024.god (12) objava što je od 2011. do 31.12.2024.godine, ukupno 331 objava po službenoj dužnosti.

Svi zahtjevi su zaprimljeni, obrađeni i proslijeđeni na Zakonom propisane adrese, uneseni u odgovarajuće registre, te izvršene objave i promjene u Registru izdatih odobrenja za obavljanje djelatnosti koji se vodi u općini Prozor-Rama..

Osim gore navedenih poslova radilo se na poslovima ažuriranja popisa gospodarskih djelatnost, surađivalo sa nadležnim županijskih i federalnim ministarstvima, obrtničkom komorom HNŽ/K i drugima institucijama i određenim Povjerenstvima imenovanim od strane Načelnika Općine, kao i drugim poslovima po nalogu nadređenih.

5.6. Ovjera cjenika i normativa, utvrđivanje MTU i kategorizacija ugostiteljskih radnji

Zaprimljeno 38 zahtjeva za ovjeru cjenika od čega;

- 31 cjenika ugostiteljskih usluga, ovjereno
- za 1 cjenik stranka odustala
- 6 cjenika obrtničkih djelatnosti, ovjereno
- Izvršena ovjera 3 normativa ugostiteljskih usluga,
- Zaprimljeno 12 zahtjeva za utvrđivanje MTU ugostiteljskih radnji i kategorizaciju za smještaj u domaćinstvu, 1 zahtjev- objekt nije ispunio uvjete i isti je odbijen.
 - 11 zahtjeva su pozitivno riješeni te izdato Rješenje za rad od čega je;
 - 10 zahtjeva za utvrđivanje MTU,
 - 1 zahtjev za utvrđivanje MTU i kategorizaciju za smještaj u domaćinstvu.

5.7. Dostava mišljenja, sugestija na nacрте zakona i pod zakonskih akata, sudjelovanje na javnim raspravama

U ovom izvještajnom periodu nadležna služba je aktivno sudjelovala pri izradi određenih zakona u postupcima kod viših razina vlasti, te je davala svoja mišljenja, prijedloge i sugestije, sve sa ciljem izrade boljih i potpunijih zakona i uključivanje općina kao faktor odlučivanja.

6. POSLOVI IZ OBLASTI POLJOPRIVREDE, ZEMLJIŠTA I STATISTIKE

6.1. Rad Sektora poljoprivrede se odvijao kroz slijedeće aktivnosti:

- Pružanje savjetodavnih usluga i organizacija stručnih predavanja
- Izrada informacija o stanju poljoprivrede, analiza i dostava podataka nadležnim institucijama

- Provedba Programa i Pravilnika Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva F BiH za ostvarivanje novčanih potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji
- Prikupljanje i obrada statističkih podataka,
- Izrada i provedba Programa općinskog poticaja i Javnog poziva
- Provedba naputka o načinu uvjetima za ostvarenje potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-prerađivačkoj proizvodnji HNŽ.
- Vođenje evidencije poljoprivrednog zemljišta
- Provedba Pravilnika o upisu u RPG i RK i Registra pčelara i pčelinjaka
- Snimanje i analiza stanja u oblasti proizvodnje prijedlog mjera poticaja

6.2. Provedba Programa i Pravilnika Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva F BiH za ostvarivanje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2024. godinu

U ovom izvještajnom periodu postupalo se sukladno Programu Vlade Federacije o utrošku proračunskih sredstava za poljoprivrednu proizvodnju na području Federacije BiH, koja će se utrošiti kao potpora, poticaj za poljoprivredne proizvođače koji ispunjavaju propisane uvjete za animalnu i biljnu proizvodnju po Pravilniku za ostvarivanje novčanih potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije Općine Prozor -Rama obavještavala je sve proizvođače da se prijave i podnesu zahtjev sa potrebitom propisanom dokumentacijom te im pružila stručnu potporu i savjet kako bi ostvarili novčanu potporu-poticaj, nakon čega je nadležna komisija resornog Županijskog ministarstva i općine obilazila biljne i animalne proizvođače i utvrđivali potrebite uvjete kao i pružali dodatne savjete na terenu.

Pružena je puna potpora našim poljoprivrednim proizvođačima, udrugama, poljoprivrednim zadrugama u pogledu savjeta, stručnih mišljenja te upoznavanju o zakonskim uvjetima i propisima kao i obrada predmeta, dostava nadležnim institucijama a sve s ciljem potpunog ispunjavanja uvjeta za ostvarivanje novčanih potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Podneseni zahtjevi za ostvarivanje poticaja od strane poljoprivrednih proizvođača, obrađeni od strane Službe i sektora poljoprivrede. Zahtjevi su obrađivani kroz više faza realizacije:

1. U propisanom roku podnošenje zahtjeva na odgovarajućem obrascu -prijava proizvodnje.
2. Obilazak nadležne komisije i utvrđivanje propisanih uvjeta,
3. Kompletiranje predmeta i dostavljanje nadležnom županijskom ministarstvu na daljnju obradu.

U 2024. godini ostvarivali su se poticaji za dva modela, modelu poticaj proizvodnji, i modelu ostalih vrsta novčanih potpora u poljoprivredi za koji za koji je ostvareno ukupno poticaja sa području naše općine cca 535.000,00 KM.

Federalna direkcija robnih rezervi je zaključkom Vlade FBiH zadužena za raspodjelu dizel goriva iz federalnih robnih rezervi prema svim poljoprivrednim proizvođačima u FBiH koji ostvaruju pravo na potporu u biljnoj proizvodnji. Podjela goriva vršena je direktno iz cisterne distributera. Skupa s kolegom sam radio na organizaciji i podjeli goriva za poljoprivredne proizvođače općine Prozor-Rama. Podjela je izvršena za 7. poljoprivrednih proizvođača a podijeljeno je 1.066,29 litara dizel goriva iznos 2.613,00 KM.

6.3. Provedba naputka o načinu uvjetima za ostvarenje potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-prerađivačkoj proizvodnji HNŽ.

Provedba naputka o načinu i uvjetima za ostvarenje potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-prerađivačkoj proizvodnji HNŽ broj:03-20-597/24 od 29.4.2024.god., općina Prozor-Rama zaprimila je 217 prijave za izlazak na teren . dok 38 zahtjeva nije ispunjavalo uvjete spomenutog naputka.

Biljna proizvodnja:

Uvidom na terenu od strane ovlaštene komisije, 159 poljoprivredna proizvođača su ispunili propisane uvjete, sačinjen je zapisnik i upućen na daljnju obradu;

- a) Podizanje novi nasada šljiva 33 zahtjeva površine 5,64 ha, iznos 38.070,00 KM
- b) Podizanje novi nasada oraha 7 zahtjeva površine 3,25 ha, iznos 21.937,50 KM
- c) Proizvodnja stari nasadi (šljiva, jabuka, kruška) 51 zahtjev površine 18.06 ha, iznos 27.090,00 KM
- d) Proizvodnja malina stari nasadi 5 zahtjeva površine 1,48 ha, iznos 1.700,00 KM
- e) Proizvodnja rajčice na otvorenom 4 zahtjeva 1,31 ha, iznos 2.620,00 KM
- f) Proizvodnja crvenog luka 9 zahtjeva površine 3,67 ha, iznos 7.340,00 KM
- g) Proizvodnja bijelog luka 1 zahtjev površine 0,27 ha, iznos 540,00 KM
- h) Proizvodnja graha na otvorenom 9 zahtjeva 2,52 ha, iznos 5.040,00 KM
- i) Plastenička proizvodnja 5 zahtjeva površine 0,455 ha, iznos 2.366,00 KM
- j) Kapitalna/Investicijska ulaganja 20 zahtjeva (Nabavka; traktora 4, moto kultivator i priključak 15, oprema za natapanje 1), ukupna subvencija iznosi 5.953,00 KM
- k) Proizvodnja novog nasada lješnjaka 1 zahtjeva površine 0,15 ha, iznos 1.012,50 KM
- l) Proizvodnja krumpira 14 zahtjeva, površina 4,46,ha, iznos 8.920,00 KM

Animalna proizvodnja:

Oprašivači poljoprivrednih kultura-pčelarstvo

Po županijskom naputku o načinu i uvjetima za ostvarivanje potpore u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-prerađivačkoj proizvodnji za 2024. godinu, klijenti ostvaruju novčanu potporu za minimalno 20 te maksimalno 100 aktivnih pčelinjih društava.

Potpore za ovu vrstu proizvodnje iznosila je 10,00 KM po košnici. Na osnovu zaprimljenih zahtjeva utvrđeno je da se kod 58 klijenata nalazi ukupno 2484 košnica. Ukupan iznos isplaćen za ovu vrstu potpore 24.840,00 KM. Utvrđivanje broja košnica i podnošenje zahtjeva je realizirano uz podršku pčelarske udruge „Maslačak“.

Potpore hranidbe u ovčarstvu i kozarstvu

Pravo na novčanu podršku za hranidbu u ovčarstvu i kozarstvu imali su klijenti koji su dostavili zahtjev za federalnu novčanu potporu za Uzgoj rasplodne stoke-ovce i koze u 2024 godini i da mu je MPŠiV HNŽ sačinilo obračun novčane potpore i isti dostavilo FMPVŠ.

Udio potpore za hranidbu iznosi 6,00 KM za uzgoj rasplodne stoke ovce i koze. Po ovom pitanju svi proizvođači su obavješteni, pripremljeni obrasci- zahtjevi te istima pružena potpora u popunjavanju. Za ovu vrstu potpore ispunilo je uvjete 35 korisnika za 3795 grla, sa ukupnim iznosom 22.770,00 KM.

Potpore hranidbe u uzgoju krava prvotelki-rasplodne junice

Pravo na novčanu potporu za hranidbu krava prvotelki-rasplodne junice imaju klijenti

koji su dostavili zahtjev za federalnu novčanu potporu i da mu je ovo Ministarstvo sačinilo obračun federalne novčane potpore te isti dostavilo FMPVŠ.

Podrška za ovu vrstu potpore iznosi 80,00 KM po grlu. Podnesena su 4 zahtjeva sa ukupnim brojem grla 17. iznos isplaćen 1.360,00 KM

Potpota hranidbe u uzgoju goveda u sustavu krava-tele

Pravo na novčanu potporu za hranidbu u uzgoju goveda u sustavu krava-tele imali su klijenti koji su dostavili zahtjev za federalnu novčanu potporu za Uzgoj goveda u sustavu krava-tele u 2024 godini i da mu je MPŠiV HNŽ sačinilo obračun novčane potpore i isti dostavilo FMPVŠ. Udio potpore za ovu vrstu proizvodnje iznosio je 80,00 KM po grlu (max.40 grla po klijentu). Za ovu vrstu potpore apliciralo je 8. proizvođača za 196 grla, ukupan iznos isplaćen 15.680,00 KM.

Potpota za proizvodnju svinjskog mesa

U 2024. godini za potporu hranidbe za proizvodnju svinjskog mesa-tov svinja, prijavljen je 1 proizvođač, za 300 grla, iznos isplate 12,00 KM po grlu, ukupno 3.600,00 KM

Pčelarska proizvodnja- oprašivači poljoprivrednih kultura

Sredstva za ovu potporu ostvarilo je 58 pčelara za ukupno 2484 košnica, poticaj je 10,00 KM po košnici, ukupno ostvareno poticaja za ovu proizvodnju je 24.840,00 KM.

6.4. Provedba Programa poticaja poljoprivrede i ruralnog razvoja, Općine Prozor-Rama

Temeljem Programa utroška sredstava za razvoj poljoprivrede sa kriterijima raspodjele i javnog poziva za prikupljanje zahtjeva za odabir korisnika za poticaj poljoprivrednoj proizvodnji, na području općine Prozor–Rama 2024. godine je poticano sljedeće:

1. Proizvodnja ramskog bijelog luka-češnjaka, 1.500,00 KM/ha.
2. Voćarska proizvodnja –podizanje novih nasada šljive, Projekt revitalizacije voćnjaka (sadni materijal, analiza zemlje i savjetodavne usluge za maksimalno 0,2 ha po korisniku)
3. Ratarska proizvodnja (pšenica, raž, ječam, heljda, zob, kukuruz i dr.), 500,00 KM/ha
4. Potpora proizvodnji kravljeg mlijeka, 0,10 KM/lit.
5. Potpora uzgoju muznih krava, i sustav krava tele, 150,00 KM/grlo
6. Subvencija za kapitalna ulaganja i ruralni razvoj, po poslovnom planu i ulaganju
7. Podrška poljoprivrednim udrugama
8. Potpora pojedinačnim projektima poljoprivrednika
9. Ovčarska i kozarska proizvodnja u sustavu federalnog poticaja, 5,00 KM/ rasplodno grlo
10. Ovčarska i kozarska proizvodnja koji nisu u sustavu federalnog poticaja, 10,00 KM/ grlo-osnovno stado
11. Obuka i edukacije poljoprivrednih proizvođača
12. Sudjelovanje u projektima fondova i većih razina vlasti
13. Subvencija veterinarskih usluga za analizu zdravstvenog stanja mliječnih krava i grla za tova (u realizaciji)

Potpota biljnoj proizvodnji

Proizvodnja ramskog bijelog luka-češnjaka

Zaprimljeno 1 zahtjev koji je obrađen u izvještajnom periodu - Ukupna površina nasada bijelog luka za poticaj 0,3 ha, ukupno obračunat poticaj za ovu proizvodnju: 450,00 KM.

Voćarska proizvodnja-

Podizanje novih nasada šljive, jesenska sadnja 2024 -Projekt revitalizacija voćnjaka:

Općina je odobrila 40 zahtjeva poljoprivrednih proizvođača za nabavku sadnica šljive za jesensku sadnju, sa najviše dozvoljene sadnje do 0,2 ha. Podijeljeno je 3325 sadnica a ukupna površina zasađena 6,65 ha. Od strane Općine financiran je sadni materijal, savjetodavne usluge. Obrada zahtjeva za županijske poticaje će biti u 2025. godini jer sukladno naputku jesenska sadnja pripada za poticaje naredne godine.

Ratarska proizvodnja (pšenica, raž, ječam, heljda, zob, kukuruz i dr.)

- Broj zahtjeva koji ispunjavaju uvijete: 28
- Ukupan površina zasijanih sitarica: 24,70 ha
- Ukupno za isplatu poticaja: 13.700,00 KM.

Potpora animalnoj proizvodnji

Potporu proizvodnji kravljeg mlijeka

Korisnici sredstava ovog javnog poziva mogu bit fizičke i pravne osobe (OPG, poduzeća i obrti) sa sjedištem u općini Prozor-Rama koji ostvaruju stočarsku proizvodnju kravljeg mlijeka i koji su isporučili otkupljivačima-prerađivačima.

Sredstva za potporu proizvodnji kravljeg mlijeka odobravala su se proizvođačima mlijeka na području općine Prozor-Rama koji su ispunili uvjete za federalni poticaj. Općina Prozor-Rama poticala je ovu vrstu proizvodnje 0,10 KM/l po litru, najviše do 500,00 KM po prijavitelju/ mjesec. Za IV. kvartal 2023. godinu i za I.,II., i III., kvartal 2024. godine, u izvještajnom periodu obrađeno je 2 korisnika sa 7 zahtjeva. Za ovu vrstu potpore u 2024. godini izdvojeno je je 8.666,60 KM (za 105 101 litara mlijeka).

Potpora uzgoju muznih krava i uzgoj sustav krava- tele

Sredstva za potporu uzgoja muznih krava i uzgoj sustav krava tele, odobravala su se svima proizvođačima mlijeka na području općine Prozor –Rama i proizvođačima goveđeg mesa u sustavu krava tele u visini od 150,00 KM godišnje po grlu.

Za ovu vrstu potpore služba je zaprimila 171 zahtjev, nakon terenskog rada, obilaska stočara utvrđeno je da kod podnositelja zahtjeva nalazi ukupno 577 muznih grla i grla u sustavu krava tele. Iznos obračunat za ovu vrstu potpore je 86.550,00 KM.

Osnovno stado ovaca iznad 50 i koza iznad 25 grla (poljoprivrednici koji ostvaruju federalni poticaj)

Sredstva za ovu vrstu potpore iznosila su 5,00 KM po grlu, poljoprivrednim proizvođačima koji ostvaruju federalni poticaj, a kao dokaz uz zahtjev prilaže se zapisnik županijske komisije. Zaprimljeno 59 zahtjeva. Ukupan broj rasplodnih ovaca i koza 5821 grla. Za ovu vrstu potpore ukupno obračunato 29.105,00 KM.

Osnovno stado ovaca ispod 50 i koza ispod 25 grla (poljoprivrednici koji ne ostvaruju federalne poticaje)

Sredstva za ovu vrstu potpore iznosila su 10,00 KM po grlu osnovnog stada na osnovu podnesenog zahtjeva, utvrđenog stanja na terenu i zapisnika službe. Zaprimljeno 59 zahtjeva, ukupan broj ovaca i koza 1445 grla. Za ovu vrstu potpore ukupno odobreno 14.450,00 KM.

Ostale potpore:

Potpora za veterinarske usluge: po obračunu za 2023. godinu izvršenih usluga analize krvi krava koje su u tržišnom sustavu (proizvodnja mlijeka za otkup i proizvodnja mesa u sustavu krava - tele za tržište), izvršeno sufinanciranje od strane Općine u iznosu 7.000,00 KM, za koji iznos su manje platili poljoprivredni proizvođači.

Potporna kapitalnim ulaganjima: Po pristiglim zahtjevima utvrđena opravdanost za 12 korisnika i odobrena sredstva po Javnom pozivu, te je odobreno 25.000,00 KM.

Projekt plastenika, realiziran kroz Ugovor o suradnji sa organizacijom Muslim Aid u 2023. i 2024. godini, plaćen od strane Općine početkom 2024. godine u iznosu od 26.960,00 KM, sukladno ranije potpisanom Ugovoru.

6.5. Upis u Registar poljoprivrednih gospodarstava i Registar klijenata

U registar poljoprivrednih gospodarstava i registar klijenata u 2024. godini, upisano je 45 poljoprivrednih gospodarstava, pa je ukupno u RPG i RK upisano 955 obiteljskih gospodarstava i klijenata do kraja 2024. godine.

Svim poljoprivrednim proizvođačima koji su vršili promjene u RPG i RK pružena je pomoć prilikom popunjavanja obrazaca i dr. a njih je u 2024 godini bilo ukupno 363 koji su redovito prijavili promjene za tekuću godinu.

Na podneseni pismeni zahtjev poljoprivrednih proizvođača izdane su 21 potvrda o upisu u RPG i RK,. Potvrde su izdane u različite svrhe i to prijave na javne oglase, dizanje kredita, registraciju teretnih vozila za vlastite potrebe u sklopu poljoprivredne proizvodnje i dr.

U Registra pčelara i pčelinjaka, (otpočeo sa upisom u 2019. godini), ukupno upisano 68 pčelara i pčelinjaka, u 2024. godini promjene vršilo 61 pčelar.

Putem obavijesti, kontaktima i telefonski redovito obavještavamo sve poljoprivredne proizvođače koji žele ostvarivat poticaje da su obvezni do 31.3. tekuće godine, izvršiti promjene podataka u RPG RK kao i registar Pčelara u propisanim rokovima.

Tablica 4. Pregled u RPG /RK kroz period od zadnjih 8 god.

God.	Upisani u RPG/RK	Promjene	Registar pčelara i pčelinjaka
2017	47	127	-
2018	75	201	-
2019	117	264	44
2020	82	303	10
2021	45	352	7
2022	33	359	3
2023	42	330	4
2024	45	363	-

6.6. Statistički podaci, planiranja i izvješća

Služba je u izvještajnom periodu obradila i prosljedila nadležnim institucijama sljedeća statistička izvješća:

Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ Mostar;

- Plan proljetne sjetve na području općine Prozor-Rama u 2024. godini.
- Podaci o stanju u biljnoj i animalnoj proizvodnji u 2023. godini.
- Izvješće o realizaciji proljetne sjetve u 2024. godini na području općine Prozor-Rama.
- Plan jesenje sjetve na području općine Prozor-Rama u 2024. godini.
- Izvješće o berbi strnih žita i berbi kukuruza za zrno u 2024. godini.
- Informacija o realizaciji jesenje sjetve u 2024. godini na području općine Prozor-Rama.

- Izvješće o ostvarenim prinosima južnog voća i maslina

Federalnom zavodu za statistiku, Služba za statistiku HNŽ, Mostar :

- Izvješće o realizaciji proljetne i jesenje sjetve u 2024. godini na području Općine
- Izvješće o ostvarenim prinosima/prirodima ranih usjeva i voća u 2024. godini
- Izvješće o ostvarenim prinosima/prirodima kasnih usjeva i voća i grožđa u 2024. godini
- Procjena brojnog stanja stoke i stočne proizvodnje za 2023. godinu, procjena se utvrđivala terenskim radom i radom u uredu
- Vrijednost subvencija koje su individualnim proizvođači dobili iz općinskog proračuna

Vanjsko trgovinska komora BiH

Prijava Sajma poljoprivrede, prehrane i turizma „Dani šljive“ Vanjsko trgovinskoj komori BiH za kalendar sajmova u 2025 godini na području BIH.

6.7. Vođenje evidencije o poljoprivrednom zemljištu i projekti iz zemljišta;

Na temelju članka 128. stavak 2. Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Službene novine Federacije BiH", broj 52/09), i članka 44. Zakona o poljoprivrednom zemljištu HNŽ („Narodne novine HNŽ“ broj: 8/13) i Pravilnika o sadržaju i obliku obrazaca i načinu vođenja evidencije o poljoprivrednom zemljištu, ova služba vodila je evidenciju u obliku godišnjeg stanja prema dobivenim podacima iz katastra Općine i CZ, o obradivom i neobradivom poljoprivrednom zemljištu po katastarskim kulturama i klasama, o miniranim površinama te iste dostavljali nadležnom Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ.

Na obrascu br. 6. koji je poslan u Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ postoje podaci o ukupnoj miniranosti šumskog i poljoprivrednog zemljišta i ona iznosi 65700 m², sa stanjem 31.12.2024. godine. U 2024. godini deminirano je 320 000 m² šumskog i poljoprivrednog zemljišta.

7. SAJAM POLJOPRIVREDE, PREHRANE I TURIZMA “DANI ŠLJIVE”

Sedamnaesti Sajam poljoprivrede, prehrane i turizma pod nazivom “DANI ŠLJIVE” održan je 16. i 17. rujna 2024. godine. Cilj je bio okupiti sve relevantne gospodarstvenike iz oblasti poljoprivrede, prehrane i turizma kako bi se pored promocije njihovi proizvoda stvorio ambijent za uspostavu bolje međusobne suradnje, otvaranje mogućnosti unapređenja proizvodnje i prezentiranje trenutačnih mogućnosti gospodarskih perspektiva uz nezaobilaznu suradnju sa znanstvenicima i znanstvenim institucijama. Na sajmu je sudjelovalo stotinjak izlagača. Mnogi poljoprivredni proizvođači sa područja naše Općine su svoje proizvode predstavili preko udruga čiji su članovi, kao i sportski klubovi.

U sklopu manifestacije je organizirana gastro ponuda Rame. Sajam je imao i humanitarni karakter tako da je sav prihod od ulaznica kao i od organizirane tombole namijenjen Crvenom Križu općine Prozor-Rama, a nagrade za tombolu su darivali izlagači i posjetitelji.

Na Sajmu je vršeno ocjenjivanje kvalitete, rakija, likera, te natjecanje u pogađanju jačine ramske šljivovice, dodijeljene su plakete za kvalitetu, plakete za kvalitetu gastro ponude, plakete za kvalitetu predstavljanja turističke ponude Rame i plakete za paletu proizvoda, dodijeljene su zahvalnice za sudjelovanje, uspješnu suradnju i pomoć u realizaciji sajma.

Temeljem prijave manifestacija od značaja za našu općinu, financiranje Sajma su pomogli;

- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ sa 8.478,00 KM

Općina Prozor-Rama u sklopu 17. Sajma poljoprivrede, prehrane i turizma „DANI ŠLJIVE „ organizirala je stručno predavanje na temu bolesti voća i zaštita šljive.

- Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ, nakon apliciranja na javni poziv odobreno je 9.940,00 KM.

8. SURADNJA I POTPORA UDRUGAMA I PROJEKTIMA

Poznajući značaj udruživanja poljoprivrednih proizvođača u udruge kako bi lakše ostvarili svoj cilj u proizvodnji i plasmanu proizvoda. Općina je pružala svaku pomoć registriranim poljoprivrednim udrugama kroz: financijsku potporu, pomoć pri kandidiranju određenih aplikacijskih programa, stručnu pomoć i povezivanje sa višim institucijama vlasti. Preko Ekološke udruge „EKO PLOD“ vršena je realizacija projekta Revitalizacija voćnjaka šljive i savjetodavnih usluga. Preko ove udruge vrši se praćenje stanja u poljoprivredi na području ove općine, te se daju prijedlozi za određena poboljšanja. Za svoj rad podržano je ribolovno društvo „Ramske vode“ koje im ovlasti zaštite ribljeg fonda u ribolovnim zonama Prozor-Rama. Lovačkom društvu Vepar podržani su neki projekti izgradnje nadstrešnica i objekata.

II. POSLOVI ODSJEKA ZA FINACIJE I TREZOR

U području Odsjeka financija i trezora obavljali su se poslovi:

- poslovi računovodstvenog evidentiranja, poslovi planiranja prihoda i plasmana financijskih sredstava
- poslovi izrade i praćenja izvršenja proračuna Općine
- izrada analiza, planova i izvješća iz oblasti financija i računovodstva, priprema proračuna i godišnji obračuna,
- pratili ostvarivanje proračuna, pripremali odgovarajuće financijske akte, vodili knjigovodstvene evidencije nekretnina i druge imovine u vlasništvu Općine.
- obavljali poslove naplate komunalne naknade i naknade za korištenje građevinskog zemljišta, te obavljali druge upravne, stručne i druge poslove vezane za financijsko-materijalno poslovanje Općine .
- vršili obračune plaća i naknada za djelatnike Općine, općinske vijećnike, po projektima prekogranične suradnje.

U sklopu priprema za izradu proračunskih dokumenata Odsjek je blagovremeno proveo potrebne aktivnosti oko utvrđivanja i predlaganja proračuna za 2024. godinu. Odsjek je po ovim poslovima redovito davao izvješća nadležnim institucijama, FIA-i, Ministarstvu financija HNŽ/K, Federalnom Ministarstvu financija, Statistici.

- uspostava sustava Jedinственог регистра o isplatama gotovinskih naknada fizičkim osobama na koje se ne uplaćuju doprinosi,
- retrogradni unos podatka građana koji su primali naknade u 2019.,2020. i 2021. godini,
- svakodnevna obrada Zahtjeva građana te unos podataka o isplatama naknada u Jedinственог registar sukladno Zakonu,
- komunikacija sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike po pitanju Jedinственог registra.

III. OSTALE AKTIVNOSTI SLUŽBE, SUDJELOVANJE U PRIPREMAMA MATERIJALA ZA SJEDNICE OPĆINSKOG VIJEĆA PROZOR-RAMA

Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije sudjelovala je i u drugim aktivnostima, od kojih je tijekom 2023. godine potrebno naglasiti: aktivnosti oko Analize izvršenja Strategije razvoja općine Prozor-Rama za razdoblje 2011.-2022. god., Realizacije Strategije razvoja općine 2022.-2027. godine za 2023. godinu, izradu Operativnog plana realizacije za 2024. godinu, informacije o stanju gospodarstva, poljoprivredi, turizmu, okolišu, korištenje prirodnih resursa, poticaju za zapošljavanje, naplati koncesijske naknade, predlaganju i izvršavanju proračuna, i slično.

Služba je aktivno sudjelovala u pribavljanju proračunskih sredstava, posebno iz kategorije neporeznih prihoda.

Služba je izradila ili sudjelovala u izradi 31 odluke, zaključka, informacija, koje su upućene na razmatranje Općinskom vijeću Prozor – Rama.

Pripremila: Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije

Šef Službe
Josip Juričić, dipl.oec.